

акредитації] / Є.П. Желібо, Н.М. Заверуха, В.В. Зацарний. – К.: Каравела, Львів: Новий Світ – 2000, 2001. – 320 с.

3. Масює Ж.- П. Европейская образовательная программа FORM – OSE / Ж.- П. Масює // Основы безопасности жизнедеятельности. – 2000. – №7. – С. 8-9.

4. Биков В.І. Удосконалення процесу викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності» у вищих закладах освіти / В.І. Биков, О.С. Кожем'якін // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 5. – С. 38-39.

5. Желібо Є.П. Проблеми викладання дисципліни «Безпека життєдіяльності» у ВНЗ України / Є.П. Желібо, І.С. Сагайдак // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 12. – С. 35-36.

6. Шиян В.Д. Генезис, сучасні проблеми та перспективи дисципліни «Безпека життєдіяльності» / В.Д. Шиян, М.В. Возник // Безпека життєдіяльності. – 2008. – № 3-4. – С. 33-35.

7. Ігнатів М.В. Проблеми викладання курсу «Безпека життєдіяльності» студентам економічних спеціальностей / М.В. Ігнатів, В.Ю. Худолей // Безпека життєдіяльності. – 2007. – № 10. – С. 42-43.

8. Желібо Є. П. Безпека життєдіяльності: [підручник] / Є. П. Желібо, В. В. Зацарний. – К.: Каравела, 2006. – 288 с.

9. Регіональна економіка та природокористування: [навч. посібник] / А.П. Голіков, О.Г. Дейнека, Л.О. Позднякова, П.О. Черномаз. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 352 с.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Кобиланський Олександр Володимирович - кандидат технічних наук, доцент кафедри менеджменту будівництва, охорони праці і безпеки життєдіяльності Вінницького національного технічного університету.

Наукові інтереси: між предметні зв'язки при викладанні безпеки життєдіяльності.

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ ЗАСОБАМИ СОЦІАЛЬНИХ СЕРВІСІВ INTERNET

Алла КОБИСЯ

У статті розглянуті можливості використання соціальних сервісів Internet для розвитку пізнавальних інтересів учнів. Наведено перелік найбільш поширених програмних продуктів та їх електронні адреси. Розглянуто переваги використання соціальних сервісів у навчальному процесі.

In the article the considered possibilities of the use of social services of Internet are for development of cognitive interests of students. A list over of the most widespread programmatic foods is brought and them electronic addresses. Advantages of the use of social services are considered in an educational process.

Постановка проблеми. Комп'ютерна мережа (Internet), мережа документів (WWW) і програмне забезпечення (соціальні сервіси) зв'язують між собою не лише комп'ютери і документи, але і людей, які користуються цими комп'ютерами, документами і сервісами. Завдяки мережевим зв'язкам мимоволі формуються нові соціальні об'єднання. "Мережеве співтовариство - група людей, що підтримують спілкування і ведуть спільну діяльність за допомогою комп'ютерних мережевих засобів" [1].

З розвитком комп'ютерних технологій у співтовариств обміну знаннями з'являються нові форми для зберігання знань і нові програмні сервіси, що полегшують управління знаннями і використання цих знань новачками, що знаходяться на периферії співтовариства. "Можна вивести формулу мережевого співтовариства: Мережеве співтовариство = прості дії учасників + обмін повідомленнями + соціальні сервіси". [5]

Комп'ютерні комунікації сьогодні формують нове поле інформаційної культури, в якому реалізується діяльність сучасного суспільства. Саме мережі складають нову соціальну морфологію наших суспільств, а

поширення "мережевої" логіки значною мірою позначається на ході і результатах процесів, пов'язаних з навчанням, виробництвом, повсякденним життям, культурою і владою. У зв'язку з цим ця тема є актуальною.

Web 2.0 - термін, що означає друге покоління мережевих сервісів, які дозволяють користувачам не лише подорожувати по мережі, але і спільно працювати і розміщувати в мережі текстову і медіа інформацію [3].

Аналіз попередніх досліджень. Аналіз психолого-педагогічної літератури свідчить, що увага дослідників спрямовується переважно на вивчення дидактичних засад активізації пізнавальної діяльності учнів (В. Краснопольський, В. Крутій, В. Лозова та ін.). Лише в небагатьох сучасних дослідженнях розглядаються питання формування пізнавальної активності учнів профтехучилищ та студентів: активізація пізнавальної діяльності студентів в умовах дистанційного навчання (О. Собаєва), дидактична гра як засіб активізації навчальної діяльності студентів університету (І. Куліш), психологічні умови активізації творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення психологічних дисциплін (Н. Давидюк), формування пізнавальної активності студентів медичного коледжу в процесі вивчення природничо-наукових дисциплін (Т. Темерівська), формування пізнавальної активності курсантів навчальних закладів міністерства надзвичайних ситуацій в процесі вивчення спеціальних дисциплін (О. Горохівський).

Дослідженням пізнавальної діяльності підлітків займалися як вітчизняні педагоги Л.І. Карміна, Л.В. Ричкова, С.М. Рябчинська,

В.О. Тюріна; так і зарубіжні — Т.В. Бегієва, Ж.А. Караєва, І.В. Работін, Г.В. Сорвачова, А.П. Тряпичина, В.Л. Цибовський.

Накопичений досвід застосування телекомунікацій показав, що цей вид інформаційних технологій дозволяє широко використовувати їх у різних сферах освіти. Дидактичні функції телекомунікацій обумовлені їхніми властивостями:

1. Організація різного роду спільних дослідницьких робіт учнів, викладачів, студентів, науковців з різних вузів, наукових і навчальних центрів одного або різних регіонів або навіть різних країн. Метод проектів при цьому допомагає створити дослідницьку творчу або чисто прикладну практичну спільну самостійну діяльність учнів, використовуючи різноманіття методів і форм самостійної пізнавальної і практичної, творчої діяльності.

2. Оперативний обмін інформацією, ідеями, планами по питанням, що цікавлять учасників спільних проектів, розширення в такий спосіб свого кругозору, підвищення свого культурного рівня.

3. Формування в учнів, студентів, викладачів комунікативних навичок, культури спілкування, що припускає з їх боку уміння коротко і чітко формулювати власні думки, з повагою відноситися до думки співрозмовника, уміння вести дискусію, аргументовано доводити свою точку зору і вміти слухати і поважати думку партнера.

4. Формування навичок справді дослідницької діяльності, моделюючи роботу наукової лабораторії, творчої майстерні.

5. Формування уміння добувати інформацію з різноманітних джерел (починаючи з партнера по спільному проекту і закінчуючи базами даних), обробляти її за допомогою найсучасніших комп'ютерних технологій, зберігати і передавати на як завгодно далекій відстані, у різні точки планети.

6. Створення справжнього мовного середовища (в умовах спільних міжнародних телекомунікаційних проектів, телеконференцій (звичайних, а також аудіо- і відеоконференцій), що сприяє створенню природної потреби в спілкуванні іноземною мовою і звідси — потребі у вивченні іноземних мов.

7. Сприяння культурному, гуманітарному розвитку учнів на основі залучення до найширшої інформації культурного, етнічного, гуманістичного плану.

Бум Web 2.0 - проектів в Україні почався, дещо пізніше, ніж на заході та в Росії, де такі веб-сайти, як онлайн-енциклопедія Wikipedia, соціальні мережі Facebook і MySpace, давно зайняли своє місце у верхніх стрічках рейтингів відвідуваності.

Одним із способів спрощення навігації в мережі є закладки та засоби їх зберігання. Засоби для зберігання закладок дозволяють

користувачам зберігати колекцію своїх закладок-посилань на веб-сторінки. Подорожуючи по мережі Інтернет, користувач може залишати в системі посилання на веб-сторінки, що зацікавили його, майже так само, як він це робить із звичайними закладками на своєму персональному комп'ютері.

Засоби для зберігання закладок відносяться до так званих народних класифікаторів. Термін "народна класифікація", або "фолксономія" використовується як протилежність таксономії - науковій класифікації. Народна класифікація створюється людьми - усіма нами. Народні класифікатори - соціальні сервіси, які дозволяють користувачам класифікувати різні записи: тексти, фотографії, закладки, використовуючи для цього ключові слова - теги. Ключові слова придумують або вибирають самі користувачі системи.

У педагогічній діяльності та у процесі навчання закладки можуть бути використані як педагогічними працівниками, так і учнями. Це свого роду записничок із посиланнями на основні, найбільш відвідувані сервіси мережі, які на локальному комп'ютері можуть бути збережені у меню Обране кожного браузера, але розміщені у тій же мережі. Перевага очевидна: доступ до цього записничка можливий не тільки із окремого комп'ютера, а й із будь-якого робочого місця, кожен користувач може надати доступ (за бажанням) до своїх закладок іншим користувачам.

Соціальний сервіс БобрДобр (<http://www.bobrdobr.ru>) - російський аналог сервісу Делишес, дозволяє користувачам зберігати колекцію своїх закладок-посилань на веб-сторінки. Будь-який користувач мережі Інтернет може знаходити на сервісі посилання на теми, що цікавлять його, використовуючи для пошуку ключові слова. Зберігання закладок на BobrDobr.ru дає можливість зручного доступу до них з будь-якого комп'ютера з будь-якої точки світу. Як самому користувачеві, так і (за його бажанням) іншим людям. При цьому у користувача завжди є можливість вирішити, кому, і в якому об'ємі надати доступ до своїх закладок [5].

Соціальні мережеві сервіси для зберігання мультимедійних ресурсів - засоби мережі Інтернет, які дозволяють безкоштовно зберігати, класифікувати, обмінюватися цифровими фотографіями, аудіо- і відеозаписами, текстовими файлами, презентаціями, а також організувати обговорення ресурсів.

До них відносяться:

- фотосервіси:
  - <http://flamber.ru> - "Флаंबर. Фотосайт із спалахом". Надає швидкий доступ і можливість перегляду найпопулярніших і найновіших фотографій.

- <http://foto.mail.ru> - Фотоархів на базі mail.ru. Відображення "Фото-лідер", "Фото дня", різних конкурсів. Ведеться підрахунок загальної кількості фотографій і фотографій завантажених протягом дня.

- відеосервіси:

- <http://www.rutube.ru> - Рутьюб. Аналог Youtube. Відеоархів, з класифікацією за категоріями. Рубрики: найпопулярніше відео дня, тижня, місяця.

- <http://video.mail.ru> - Відеоархів на базі mail.ru. Можливість оформлення підписки на кращі ролики. Рубрики: кращі ролики, SMS-топ, конкурси та ін.

- <http://vision.rambler.ru> - Відеоархів на базі rambler. Надає можливість перегляду відео в он-лайн режимі. Має додаткове поле у вигляді закладок.

ВікіВікі (WikiWiki) - соціальний сервіс, що дозволяє будь-якому користувачеві простими засобами створювати і редагувати текст сайту (писати, вносити зміни, видаляти, створювати посилання на нові статті), і відразу ж розміщувати його на сервері в Інтернеті. Різні варіанти програмного забезпечення Вікі (Вікі-двигуни) дозволяють завантажувати на сайти зображення, файли, що містять текстову інформацію, відеофрагменти, звукові файли та інші засоби для швидкого створення і редагування колективного гіпертексту. У сучасному світі ВікіВікі все частіше розглядаються як альтернатива веб-сайтам, що створюються за традиційними технологіями.

Термін "ВікіВікі" - wikiwiki - походить від гавайського слова, що означає "швидко-швидко". ВікіВікі (wiki) це - колекція взаємозв'язаних між собою записів. Спочатку творець технології Уорд Каннінгем називав додаток середовищем для швидкої гіпертекстової взаємодії. [5]

У ВікіВікі реалізована радикальна модель колективного гіпертексту, коли можливість

створення і редагування будь-якого запису надана кожному з членів мережевого співтовариства.

ВікіВікі може використовуватися з різною метою: як персональний інформаційний менеджер; як засіб для організації спільної роботи над колективними проектами. ВікіВікі є колективною електронною дошкою, на якій може писати ціла група; як бази даних - сховище колективного досвіду.

Висновок. Усі розглянуті соціальні сервіси Internet можуть використовуватись як в урочній, так і в позаурочній навчальній діяльності. Розвиток пізнавальних інтересів досягається шляхом колективного створення контенту сайту, набору закладок чи фото-, відеоматеріалів. У такому процесі кожен учень є рівноправним творцем загального продукту, що стимулює діяльність і пізнавальний інтерес.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Леонтьев В.П. Компьютерная академия на дому: Знакомства и общение в Интернете/Леонтьев В.П.- М.: ОЛМА Медиа Групп, 2008 г.

2. Леонтьев В.П. Компьютерная академия на дому: Интернет - история, возможности, программы/Леонтьев В.П.- М.: ОЛМА Медиа Групп, 2008 г.

3. Печенкин В. Анализ социальных сетей: в ожидании чуда/В. Печенкин// «Компьютерра» №42, 2005 г.

4. Прохоров А. Социальные сети и Интернет / А. Прохоров// «КомпьютерПресс» №1, 2006 г.

5. Опрос «Глас Рунета» \ Социальные сети. [Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://www.voxru.net/>

6. Характеристики социальных сервисов Веб 2.0 [Електронний ресурс]/Патаракин Е.Д.// -Режим доступу: http://www.time.com/time/magazine/-article/0,9171,1569514,00.html_

7. Характеристики социальных сервисов формата Веб 2.0. [Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Ajax>

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Кобися Алла Петрівна - асистент кафедри інноваційних та інформаційних технологій в освіті Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Наукові інтереси: Розвиток пізнавальних інтересів учнів ПТНЗ засобами телекомунікацій.

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ ПРОЕКТУВАННЯ КОМП'ЮТЕРНО ОРІЄНТОВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Володимир КОБИСЯ

У статті розглянуто основні напрямки розвитку засобів проектування комп'ютерно орієнтованих технологій навчання, наведено класифікації різновидів комп'ютерних засобів навчання та проведено огляд програмних засобів для їх створення.

Basic directions of development of facilities of planning of the computer oriented technologies of studies are considered in the article, classifications over of varieties of computer facilities

of studies are brought and it is conducted oglad of programmatic facilities for their creation.

Дослідження застосування комп'ютерно-орієнтованих технологій в освіті ведуться вже більше 60 років. Система освіти, мабуть, завжди була дуже чуйною до впровадження в навчальний процес інформаційних технологій, що базуються на програмних продуктах найширшого призначення і